

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
2015 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ağustos 2016

İÇERİK

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI 2015 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI 2015 YILI PERFORMANS DENETİM RAPORU	17

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
2015 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	6
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	8
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	8
5. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	10
6. EKLER.....	11

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mali Yapı

Diyanet İşleri Başkanlığı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli I sayılı Cetvelde yer alan genel bütçeli idarelerden olup, faaliyetlerini merkezi yönetim bütçe kanunlarıyla verilen ödeneklerle gerçekleştirmektedir. 2015 yılı Bütçesiyle Diyanet İşleri Başkanlığı'na 5.743.383.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup, bu tutar Merkezi Yönetim Bütçesinin % 1,10'una tekabül etmektedir.

Başkanlıkça sunulan Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosuna göre Başkanlığın 2015 yılı bütçe gideri tutarı 6.037.761.339,16 TL'dir.

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Başkanlık mali işlemlerini 5018 sayılı Kanun ile belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanununun 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanun'un 49 ve 80'inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esaslıdır. Mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile garantileri gibi tüm mali işlemlerini kapsar.

Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Amaç" başlıklı 1'inci maddesinde; *"Bu Yönetmeliğin amacı, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanması ile mali istatistiklerin hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin usul, esas, ilke ve standartların belirlenmesidir."* hükmü yer almaktadır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Yönetmeliğin 310'uncu maddesinde kendi adına ekonomik varlık edinebilen, yükümlülük üstlenebilen, diğer kamu idareleri veya üçüncü şahıslarla ekonomik ilişkilere girebilen kapsama dâhil her kamu idaresinin bir kurumsal birim ve her kurumsal birimin bir mali raporlama birimi olduğu; 311'inci maddesinde kapsama dâhil kamu idarelerinin mali hizmetler birim yöneticilerinin, mali raporlama kapsamındaki mali tabloların belirlenen standartlara uygun olarak hazırlanmasından, üst yöneticilerin de bu hususları gözetmekten ve belirlenen süreler içinde yayımlanmasından sorumlu olduğu; 312'nci maddesinde kamu idarelerince, detaylı hesap planlarında yer alan hesaplardan aylık mizan ve yıllık olarak geçici ve kesin mizanların düzenleneceği; 313'üncü maddesinde kamu idarelerince hazırlanacak temel mali tabloların Bilanço, Faaliyet Sonuçları Tablosu ve Nakit Akış Tablosu olduğu; 314-316'nci maddelerinde bu tabloların mahiyetleri ve nasıl düzenleneceği; 327'nci maddesinde de mali tabloların hangi dönemlerde hazırlanıp yayımlanacağı belirtilmiştir.

Başkanlığın muhasebe hizmetleri merkezde Merkez Saymanlık Müdürlüğü, taşrada ise defterdarlıklar tarafından yürütülmektedir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde hazırlanarak kamuoyunun bilgisine ve denetim yetkililerine zamanında sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolardan yararlanacak olanlara makul güvence vermek amacıyla mali raporların güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, kaynakların etkili ve ekonomik ve mevzuatına uygun kullanılmasının sağlanması amacıyla kurulup işletilmesi gereken mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetim, mali saydamlığın ve hesap verilebilirliğin sağlanması amacıyla; kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç

kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla tasarlanmıştır. Kamu zararı iddialarına ilişkin hususlara bu raporda değil yargılamaya esas raporda yer verilmektedir.

Diyanet İşleri Başkanlığı mali işlemlerini, 5018 sayılı Kanun'un 49 ve 80' inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenen esaslara uygun olarak raporlamak zorunda olup, denetim, mali tablolar dikkate alınarak gerçekleştirilmektedir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'a 8/12/2013 tarih ve 28845 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklik ile eklenen geçici madde ile kurumsal mali tabloların Sayıştay'a gönderilmesi 2013, 2014 ve 2015 yıllarını kapsamak üzere 2016 yılına kadar üç yıl ötelenmiş iken, Maliye Bakanlığınca kamu idarelerine ait mali tabloların düzenlenebilmesine esas olmak üzere Say2000i muhasebe otomasyon programı ve muhasebe yönetmeliklerinde yapılan düzenlemeler çerçevesinde ilk defa 2015 yılı sonu itibarıyla kamu idaresi mali tablolarının sunulabilmesi zemini hazırlanmış ve KBS üzerinden kamu idarelerine sunulmaya başlanmıştır.

Bu kapsamda, Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesine göre hesap dönemi sonunda verilecek olan cetvel ve mali tablolardan daha önce sunulabilen bütçe giderleri ve ödenekler tablosu ve taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveline ilave olarak;

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu

kurumsal bazda Sayıştay'a gönderilmiştir.

6085 sayılı Kanun uyarınca kamu idaresi esasına göre denetim yapılabilmesi ve denetim görüşü verilebilmesi için, anılan Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesinde belirtilen yıl sonu kamu idaresi mali rapor ve tablolarının; kamu idaresince muhasebe hizmetlerinin

yürütüldüğü birimlerden alınacak kayıtlarla ve gerektiğinde envanter işlemleri de yapılarak kamu idaresinin varlık ve yükümlülükleri ile mali yıla ilişkin faaliyet sonuçlarının Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen standartlarda sunulması gerekmektedir.

Kamu idareleri, KBS üzerinden alınan verileri kendi kayıtları ile teyit ederek tasarrufu altındaki varlık ve yükümlülükleri ile mali yıla ilişkin faaliyet sonuçlarına ilişkin bilgileri, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen raporlama esaslarına uygun olarak hazırlaması gerekirken kamu idaresi bazında ilk defa mali tablo düzenlenmesi ve 2015 yılının geçiş süreci olması sebebiyle sadece KBS üzerinden alınan mali tabloları sunmuştur.

Birimlere ait faaliyet sonuçları konsolide edilmeden birleştirildiği için bilançoda, aynı anda olumlu ve olumsuz faaliyet sonucu ortaya çıkmaktadır. Farklı muhasebe birimleri tarafından gerçekleştirilen işlemler yıl sonu itibariyle konsolide edilemediğinden, verilen tablolar farklı birimlerce hazırlanan veri setlerinin alt alta toplamlarından oluşmaktadır. Bu nedenle yukarıda Sayıştay'a verildiği belirtilen tablolar, farklı muhasebe birimlerince oluşturulan yevmiye kayıtlarının bir araya getirilmiş halidir.

Denetim çalışmaları, bu çerçevede hazırlanan mali tablolarla birlikte Diyanet İşleri Başkanlığı'nın muhasebe hizmetlerinin yürütüldüğü muhasebe birimlerindeki cetvel, belgeler, yevmiye kayıtları, yevmiye kayıtlarına esas belgeler ve bunlara dayanak oluşturan ilgili harcama birimleri arşivlerinde muhafaza edilen kanıtlayıcı belgeler esas alınarak bu belgelerin tamlık, doğruluk, tutarlılık ve tabi olduğu mevzuatına uygunluğu açısından yürütülmüştür.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Diyanet İşleri Başkanlığı 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve "Denetimin Dayanağı Amacı, Yöntemi ve Kapsamı" bölümünde açıklanan çerçevede ekte sunulan mali rapor ve tablolarının doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

BİLANÇO

AKTİF HESAPLAR		N Yılı 2015	PASİF HESAPLAR		N Yılı 2015
1 DÖNEN VARLIKLAR		250.530.376,08	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		16.088.341,20
10 HAZIR DEĞERLER		-1.898.569,31	32 FAALİYET BORÇLARI		10.082.672,28
102 BANKA HESABI		167.651,62	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI		1.125.547,78
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)		-2.066.220,93	325 NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ HESABI		8.957.124,50
12 FAALİYET ALACAKLARI		171.435,64	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR		2.694.603,00
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI		986,47	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		344.485,34
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		170.449,17	333 EMANETLER HESABI		2.350.117,66
14 DİĞER ALACAKLAR		1.336.086,34	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER		3.308.188,80
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI		1.336.086,34	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI		3.306.468,20
15 STOKLAR		41.710.059,87	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TA		1.637,35
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI		41.705.561,67	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI		83,25
157 DİĞER STOKLAR HESABI		4.498,20	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		2.877,12
16 ÖN ÖDEMELER		209.211.363,54	397 SAYIM FAZLALARI HESABI		2.877,12
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI		209.158.973,64			
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI		52.389,90	5 ÖZ KAYNAKLAR		321.603.750,48
2 DURAN VARLIKLAR		87.161.715,60	50 NET DEĞER		301.716.007,54
22 FAALİYET ALACAKLARI		18.792,02	500 NET DEĞER HESABI		301.716.007,54
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		18.792,02	51 DEĞER HAREKETLERİ		11.335.031.822,52
24 MALİ DURAN VARLIKLAR		20.000.000,00	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI		11.335.031.822,52
242 DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER H		20.000.000,00	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI		-5.503.896.241,50
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR		67.141.968,56	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)		-5.503.896.241,50
250 ARAZI VE ARSALAR HESABI		4.413.368,68	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI		-5.811.247.838,08
252 BİNALAR HESABI		1.336.088,69	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)		-5.811.247.838,08
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI		6.906.911,19			
254 TAŞITLAR HESABI		12.184.353,07			
255 DEMİRBAŞLAR HESABI		120.849.866,76			
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-126.591.119,37			
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI		43.542.499,54			
259 YATIRIM AVANSLARI HESABI		4.500.000,00			
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR		0,00			
260 HAKLAR HESABI		20.996.442,74			
264 ÖZEL MALİYETLER HESABI		123.592,02			
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-21.120.034,76			
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR		955,02			
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR		312.818.280,68			
299 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-312.817.325,66			
AKTİF TOPLAMI		337.692.091,68	PASİF TOPLAMI		337.692.091,68

Bilanço Dipnotları :

906 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER H	52.389,90
907 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER HESABI	52.389,90
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	3.612.768,20
911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	3.612.768,20
920 GİDER TAHHÜTLERİ HESABI	7.621.737,66
921 GİDER TAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	7.621.737,66
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI	87.409.010,32
949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HES	87.409.010,32

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Ekonomik Kodlar			GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar			GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630			GİDERLER HESABI	6.208.717.646,61	600		GELİRLER HESABI	397.469.808,53	
630	01		Personel Giderleri	4.629.419.410,48	600	01	Vergi Gelirleri	375.700.052,79	
630	01	01	Memurlar	4.395.466.197,74	600	01	01	Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	331.230.168,79
630	01	02	Sözleşmeli Personel	69.497.732,80	600	01	03	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	5.949.666,75
630	01	03	İşçiler	1.756.869,89	600	01	05	Damga Vergisi	38.518.768,65
630	01	04	Geçici Personel	162.311.479,61	600	01	06	Harçlar	1.200,81
630	01	05	Diğer Personel	387.130,64	600	01	09	Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	247,79
630	02		Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	811.710.053,17	600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.529.998,11	
630	02	01	Memurlar	769.520.344,01	600	03	01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	17.699,61
630	02	02	Sözleşmeli Personel	10.188.998,43	600	03	05	Kurumlar Karları	5.211,57
630	02	03	İşçiler	338.706,78	600	03	06	Kira Gelirleri	2.507.086,93
630	02	04	Geçici Personel	31.486.938,63	600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	10.869.170,22	
630	02	99	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri Gecikme Cezası ve Zamları	175.065,42	600	04	01	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	20.299,49
630	03		Mal ve Hizmet Alım Giderleri	187.585.116,02	600	04	02	Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan	139,00
630	03	01	Üretime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	0,02	600	04	03	Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	4.316.753,81
630	03	02	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	75.717.240,32	600	04	04	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışla	1.541.674,62
630	03	03	Yolluklar	62.961.069,36	600	04	05	Proje Yardımları	810,00
630	03	04	Görev Giderleri	506.547,32	600	04	06	Özel Gelirler	4.989.493,30
630	03	05	Hizmet Alımları	41.845.320,56	600	05	Diğer Gelirler	7.390.440,04	
630	03	06	Temsil ve Tanıtma Giderleri	2.515.710,46	600	05	01	Faiz Gelirleri	197.129,24
630	03	07	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım	618.595,96	600	05	02	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	3.675,73
630	03	08	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	2.573.914,53	600	05	03	Para Cezaları	45.527,91
630	03	09	Tedavi ve Cenaze Giderleri	846.717,49	600	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler	7.144.107,16
630	05		Cari Transferler	280.242.060,04	600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	2,03	
630	05	03	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	279.623.095,61	600	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	2,03
630	05	04	Hane Halkına Yapılan Transferler	188.999,18	600	25	Kamu İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİEd Gel	980.145,34	
630	05	06	Yurtdışına Yapılan Transferler	429.965,25	600	25	01	Gen BütKap Kamu İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİEd Gel	815.766,53
630	07		Sermaye Transferleri	1.891.864,30	600	25	02	Özel BütKap Kamu İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİEd Gel	24.718,86
630	07	01	Yurtiçi Sermaye Transferleri	1.891.864,30	600	25	05	Mahalli İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİEd Gel	139.659,95
630	12		Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	194.235.220,09					
630	12	01	Vergi Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan	194.143.010,28					
630	12	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin Ret ve İadesinde	10.497,74					

630	12	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirlerin Ret	14.084,67
630	12	05	Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Gid	58.627,40
630	13		Amortisman Giderleri	33.178.226,57
630	13	01	Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	27.950.637,45
630	13	02	Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	5.224.119,02
630	13	03	Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	3.470,10
630	14		İlk Madde ve Malzeme Giderleri	52.935.059,79
630	14	01	Kırtasiye Malzemeleri	5.765.912,09
630	14	02	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzeme	176.918,64
630	14	03	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	51.157,93
630	14	04	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	10.356.982,99
630	14	05	Temizleme Ekipmanları	1.123.603,67
630	14	06	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	564.348,30
630	14	07	Yiyecek	28.453.238,24
630	14	08	İçecek	1.703.187,79
630	14	09	Canlı Hayvanlar	5.410,50
630	14	10	Zirai Maddeler	5.081,08
630	14	12	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	3.864.846,18
630	14	13	Yedek Parçalar	574.487,71
630	14	14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	62.155,97
630	14	15	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	9.368,10
630	14	16	Spor Malzemeleri Grubu	12.433,45
630	14	17	Basınçlı Ekipmanlar	7.065,42
630	14	99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	198.863,73
630	20		Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	24.208,65
630	20	01	Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	4.045,73
630	20	02	Kişilerden Alacaklardan Silinenler	20.162,92
630	25		Kamu İd Bedelsiz Ol Devr Mali Olmayan Varlıklardan Kay Gid	53.450,66
630	25	01	Genel Bütçe Kap Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	51.829,91
630	25	02	Özel Bütçe Kap Kamu İd Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	1.094,00
630	25	03	Düz ve Den Kurumlarına Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	526,75
630	30		Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	17.238.503,42
630	30	06	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	17.238.503,42

NET GELİR TOPLAMI :

397.469.808,53

630	99		Diğer Giderler	204.473,42
630	99	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	204.473,42

GİDERLER TOPLAMI : 6.208.717.646,61

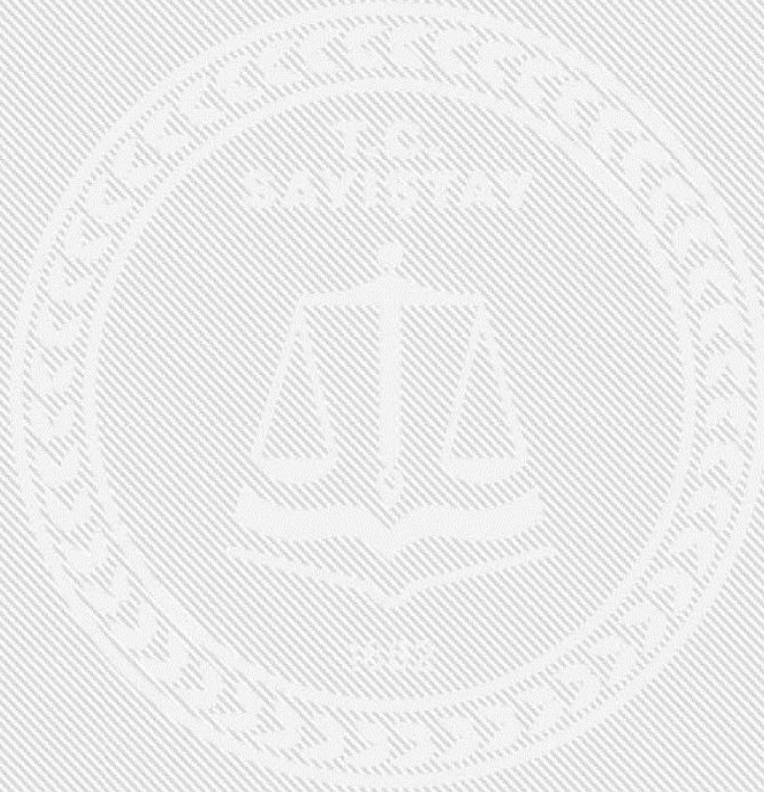
GİDERLER TOPLAMI (A)	6.208.717.646,61			
GELİRLER TOPLAMI (B)	397.469.808,53			
INDIRIM İADE İSKONTO TOPLAMI (C)	0,00	NET GELİR (D= B- C)	397.469.808,53	FAALİYET SONUCU D- A -5.811.247.838,08

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

2015 YILI

PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	21
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	22
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	22
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	22
5. GENEL DEĞERLENDİRME	23
6. DENETİM BULGULARI.....	25

1. ÖZET

Bu rapor, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanununun 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay "*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*" olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015 yılı Performans Programı,
- 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

2012–2016 dönemine ait Stratejik Plan ise 2014 yılı performans denetimi sırasında incelenmiş olduğundan tekrar değerlendirmeye tabi tutulmamıştır.

Gerçekleştirilen performans denetimi sonucunda; Kurumun performans yönetimi sistemini ilgili mevzuat hükümlerine ve iç kontrol sistemi ilkelerine kısmen uygun şekilde oluşturduğu ve belirlemiş olduğu hedeflere ilişkin gerçekleştirmeleri ölçtüğü tespit edilmiştir. Kurumca stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporu hazırlanmakla birlikte söz konusu belgelerin mevzuat hükümlerine tam olarak uygun olması için gelişime ihtiyaç duyulmaktadır. Hesap verme sorumluluğunun sağlanması amacıyla hedef ve/veya performans göstergelerinin ölçülebilir olması (ölçülebilirliği olmayan veya zor olan göstergelerin seçilmemesi), gösterge rakamlarının mevcut durumlarının gerçekçi olarak seçilmek suretiyle yüksek sapmalara meydan verilmemesi, faaliyet raporunun performans programı ile ilgisinin kurulması ve faaliyet raporunda performans programında yer alan hedef ve göstergelerin değerlendirilmesi, kurumun performans yönetimi sisteminin geliştirilmesinde katkı sağlayacaktır.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın yayımladığı 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2015 yılı Performans Denetimi kapsamında Diyanet İşleri Başkanlığı'nın 2015 yılında yayımladığı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın 2012–2016 dönemine ait Stratejik Planı 2014 yılı performans denetimi sırasında incelenmiş olduğundan tekrar değerlendirmeye tabi tutulmamıştır.

Yapılan denetim sonucunda Diyanet İşleri Başkanlığı'nın 2015 yılı Performans Programı değerlendirildiğinde, programın zamanında hazırlanarak, denetim bulgularında yer alan hususlar dışında, ilgili mevzuatta yer alan sunum kriterlerine uygun olarak yayımlandığı görülmüştür. 2015 yılı Performans Programında kurum, 5 stratejik amacına yönelik yıllık hedefler belirlemiştir. 2015 yılı için 12 performans hedefi ve 141 performans göstergesi bulunmaktadır. Yapılan denetim sonucunda 12 adet performans hedefinin ve bunlara ilişkin belirlenen 141 adet performans göstergesinin amaç ve hedeflerle ilgili olduğu, ancak performans göstergelerinde yer almayan faaliyet belirlendiği görülmüştür. Ayrıca ilgili olduğu tespit edilen göstergelerden 140 adedinin ölçülebilir olduğu, 1 adedinin ise ölçülebilir olmadığı ve 139 adedinin iyi tanımlanmış olduğu, 2 adedinin ise iyi tanımlama kriterini karşılamadığı değerlendirilmiştir.

Kurumun 2015 yılı Faaliyet Raporu değerlendirildiğinde, raporun zamanında ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yayımlandığı görülmüştür. Kurumun performans programındaki ilgili ve ölçülebilir olarak belirlenen performans hedef ve göstergelerinden 132 tanesine tutarlı bir şekilde yer verdiği görülmüştür. Tutarlı olarak raporlanan hedef ve gösterge gerçekleştirmelerinin Kurumun son ölçüm kaynakları ile doğrulanabilir olduğu görülmüştür. Ayrıca, Kurumca tutarlı ve doğrulanabilir olduğu değerlendirilen hedef ve

göstergelerin tamamına ilişkin gerçekleştirmelerde meydana gelen sapmalar hakkında faaliyet raporunda, geçerli ve ikna edici gerekçeler sunulmuştur.

Kurumun ilgili ve ölçülebilir olduğu tespit edilen 140 adet performans göstergesinin tamamına ilişkin faaliyet sonuçlarını ölçmek amacıyla veri kayıt sistemi kurduğu görülmüştür. Veri kayıt sistemi kurulduğu tespit edilen 140 adet performans göstergesinden bütçe büyüklüğü dikkate alınarak 23 adedi güvenilirlik açısından incelenmiştir. Yapılan inceleme neticesinde; performans göstergesine ilişkin veri kayıt sisteminin performans ölçme ve raporlama amacına uygun olduğu ve sunulan verinin güvenilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte, stratejik plan ve performans programında yer alan hedef ve göstergelerin takibi ve izlenmesi manuel olarak (bilgiler excel formatında istenip konsolide edilmekte) yapıldığından raporlama riski bulunmaktadır.

Yapılan performans denetimi sonucunda; Kurumun performans yönetimi sistemini ilgili mevzuat hükümlerine ve iç kontrol sistemi ilkelerine kısmen uygun şekilde oluşturduğu ve belirlemiş olduğu hedeflere ilişkin gerçekleştirmeleri ölçtüğü değerlendirilmiştir. Kamu idaresince stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporu hazırlanmakla birlikte söz konusu belgelerin mevzuat hükümlerine tam olarak uygun olması için gelişime ihtiyaç duyulmaktadır. Hesap verme sorumluluğunun sağlanması amacıyla hedef ve/veya performans göstergelerinin ölçülebilir olması (ölçülebilirliği olmayan veya zor olan göstergelerin seçilmemesi), gösterge rakamlarının gerçekçi olarak seçilmek suretiyle yüksek sapmalara meydan verilmemesi kurumun performans yönetimi sisteminin geliştirilmesinde katkı sağlayacaktır.

6. DENETİM BULGULARI

A. Performans Programının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 1: Performans Programı İçeriğinin Performans Programı Hazırlama Rehberine Uygun Olarak Hazırlanmaması

Performans Programı Hazırlama Rehberine göre, Performans Hedefi Tablosu hazırlanırken performans göstergelerine ilişkin kısımda söz konusu performans hedefini ölçmek için belirlenen göstergelere yer verilir. Bir önceki yıl gerçekleşme verileri (t-1), içinde bulunulan yıla ilişkin tahmin verileri (t) ve program dönemine ilişkin tahmin verileri (t+1) sütunlarında gösterilir.

İdarece hazırlanan program incelendiğinde; 2013 yılı (t-1) için gerçekleşme ve 2014 yılı(t) içinde bulunulan yıla ilişkin bazı tahmin verilerinin sıfır(0) olarak yazıldığı, dolayısıyla gerçekleşme ve tahmin verilerine yer verilmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "2016 yılı performans değerlendirmesinde işaret edilen husus, 2017 yılı performans programında revize edilecektir." şeklinde açıklama yapılmıştır.

Sonuç olarak 2016 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir

BULGU 2: Performans Programında Yer Alan Bazı Performans Göstergelerinin Ölçülebilir Olmaması

Performans Programı Hazırlama Rehberine göre, performans hedeflerine ne ölçüde ulaşıldığını ölçmek ve değerlendirmek üzere performans göstergeleri belirlenir. Bu bağlamda performans göstergeleri; performans hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığını ölçebilmelidir.

Performans programında yer alan hedef ve göstergelerin "ölçülebilirlik" kriteri açısından yapılan değerlendirmesi sonucunda; aşağıdaki tabloda belirtilen göstergenin ölçülebilirlik kriterini sağlamadığı tespit edilmiştir.

Performans Hedefi	Performans Göstergesi	Ölçülebilirlik Değerlendirmesi
Başkanlığımızda hizmet verimliliği ve kalitesini artıracak yeni yönetim sistemi uygulamalarını kurmak ve geliştirmek	Proje yönetimi konusunda eğitim alan personel sayısı	Rehbere göre, hedefin ölçülebilir olmadığı hallerde performans göstergesi aracılığıyla ölçülebilir hale getirilmesi zorunludur. İdarece belirlenen hedef, ölçülebilir olmadığından performans göstergesi ile ölçülebilir hale getirilmiş ancak göstereye ait sayısal veri 0(sıfır) olarak belirtilmiştir. 0(sıfır) belli bir hedefi ifade etmemektedir.

Kamu idaresi cevabında; Özetle, Diyanet İşleri Başkanlığı'nda oluşturulan Proje Ofisi'nin daha verimli hale getirilebilmesi için bir çalışma yapılacağı; ancak söz konusu çalışma tamamlanmadan bu konuda personele yönelik yapılacak olan eğitimlerin verimli olmayacağı öngörüldüğünden, ilgili göstergenin performans programından çıkarılmasının düşünüldüğü, buna karşın hedefin sıfır olarak yazıldığı ve performans programına da alındığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak 2016 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 3: Performans Göstergeleri ile İlgili Olmayan Faaliyet Belirlenmesi

Performans Programı Hazırlama Rehberine göre; performans hedefleri, idarenin ulaşmak istediği hedefleri gösterirken, faaliyetler ise bunları nasıl gerçekleştirileceğini ifade eder. Hedeflerin gerçekleşmesine yönelik doğru faaliyetlerin belirlenmesi ve bunların maliyetlerinin gerçeğe en yakın şekilde hesaplanması gerekmektedir. Performans göstergeleri ise performans hedeflerine ne ölçüde ulaşıldığını ölçmek, değerlendirmek ve izlemek için kullanılan araçlardır. İlgililik kriteri değerlendirilmesi; performans hedefiyle ve/veya performans göstergesiyle faaliyetlerin ilgililiğini de kapsamaktadır.

Kurum tarafından hazırlanan program incelendiğinde; “yurtiçinde hizmet ulaştırılan vatandaşların sayısının artırılması ve onlara daha nitelikli din hizmeti götürülmesine” ilişkin

performans hedefini ölçmeye yarayan performans göstergeleri arasında “din hizmeti memnuniyet araştırması faaliyetiyle” ilgili olarak herhangi bir performans göstergesi belirlenmemiştir. Ancak söz konusu hedefi gerçekleştirmeye yönelik faaliyetler arasında “din hizmeti memnuniyet araştırması” faaliyeti de sayılmış ve bu faaliyet için de kaynak ayrılmıştır. Yukarıda da bahsedildiği üzere; faaliyetlerin, performans hedefiyle ve/veya performans göstergesiyle ilgili olarak belirlenmesi ve bunların maliyetlerinin de gerçeğe uygun şekilde hesaplanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Din hizmeti memnuniyet araştırmasının her sene tekrarlandığında, hem ekonomik olmayacağı hem de önceki yıllarla benzer verilerin elde edileceği kanaati olduğundan söz konusu gösterge, 2015 yılı performans programına alınmamış ve bu göstergenin faaliyeti için bütçeden herhangi bir kaynak kullanılmamıştır." şeklinde açıklama yapılmıştır.

Sonuç olarak Performans hedeflerini ölçmeye yarayan performans göstergeleri arasında “din hizmeti memnuniyet araştırması faaliyetiyle” ilgili olarak herhangi bir performans göstergesi belirlenmemiştir. Ancak söz konusu hedefi gerçekleştirmeye yönelik faaliyetler arasında “din hizmeti memnuniyet araştırması” faaliyeti de sayılmıştır. Bilindiği üzere faaliyetlerin, performans hedefleriyle ve/veya performans göstergeleriyle ilgili olarak belirlenmesi gerekmektedir. Bu bağlamda 2016 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 4: Performans Programındaki Bazı Göstergelerin İyi Tanımlama Kriterini Karşılammaması

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğe göre performans programlarında yer alan performans hedef ve göstergelerinin sade ve anlaşılır olması gerekmektedir. Performans Denetimi Rehberine göre iyi tanımlama kriteri; net, anlaşılabilir ve yalnızca tek bir şekilde açıklanacak performans hedef ve göstergeleri hazırlanması ile ilgilidir. İdareler neyi başarmak istediklerini açıkça tanımlamalıdır. Göstergelerin iyi tanımlanmamış olması, kamu idarelerinin hedeflere yönelik başarıyı yanlış raporlama riskini doğurur.

İdarece hazırlanan program incelendiğinde aşağıdaki tabloda gösterilen bazı göstergelerin iyi tanımlama kriterini karşılamadığı tespit edilmiştir.

Performans Hedefi	Performans Göstergesi	İyi Tanımlama Kriteri Değerlendirmesi
Ahlaki yozlaşmayı önleyici çalışmalarını artırmak	Gençlere yönelik yayımlanan roman sayısı	Kılavuza göre; iyi tanımlama kriteri net, anlaşılabilir ve yalnızca tek bir şekilde açıklanacak performans hedef ve göstergeleri hazırlama gerekliliği ile ilgilidir. Gençlere yönelik yayımlanan her roman, ahlaki yozlaşmayı önleyici bir çalışma olarak kabul edilemez. Göstergenin daha açıklayıcı olarak tanımlanması yanlış raporlama riskini ortadan kaldıracaktır.
Hizmet çeşidini ve veriliş şeklini toplumun farklı kesimlerine hitap edecek şekilde artırmak	Web sitesinden faydalanan engelli vatandaş sayısı	Performans göstergesindeki; engelli vatandaştan hangi tür engeli olan vatandaşın kastedildiği belirsizdir. Göstergenin iyi tanımlanmaması yanlış raporlama riskini doğurmaktadır. (Kurumla yapılan görüşme sonucunda engelli vatandaşlardan sadece işitme engellilerin kastedildiği bildirilmiştir.)

Kamu idaresi cevabında; "Gençlere yönelik yayımlanan her romanın, ahlaki yozlaşmayı önleyici bir çalışma olarak kabul edilemeyeceği; ancak Başkanlığımızca yayımlanması düşünülen romanların dini-ahlaki içerikli olması nedeniyle bireysel ve toplumsal erdemleri koruma ve geliştirmeye hizmet edeceği değerlendirilmiştir. Performans programındaki engelli vatandaştan işitme engelli vatandaşlar kastedilmiştir. Bununla birlikte denetim sonucu elde edilen bulgulardan hareketle, 2017 performans programından itibaren göstergeler daha açıklayıcı bir şekilde tanımlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak 2016 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

B. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 5: Performans Programındaki Bazı Performans Göstergelerinin Gerçekleşme Sonuçlarının Faaliyet Raporunda Yer Almaması

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 18. Maddesinin performans bilgileri başlığı altında; performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verileceği belirtilmiştir. Faaliyet raporlarının hazırlanmasındaki amaç idarelerin stratejik planlarında ve bu planların yıllık izdüşümü niteliğinde olan performans programlarında öngördükleri ve gerçekleştirmeyi planladıkları faaliyet ve hedefler hakkındaki sonuçların raporlanmasıdır. Dolayısıyla idarelerin performans programlarında gerçekleştirmeyi planladıkları hedeflerin gerçekleşme sonuçlarını faaliyet raporlarında göstermesi gerekmektedir. Bunun yanında, mezkur Yönetmeliğe göre; “Faaliyet sonuçlarının gösterilmesi ve değerlendirilmesinde aynı yöntemler kullanılır. Yöntem değişiklikleri olması durumunda bu değişiklikler raporda açıklanır” denilmektedir. İdare tarafından belirlenen hedeflerin, planlama ve raporlama dokümanlarında tutarlı olarak kullanılması gerekmektedir. Tutarlılık kriteri değerlendirmesi, performans programlarında ve faaliyet raporlarında sunulan hedef ve göstergeler arasındaki tutarlılığın gözden geçirilmesi vasıtasıyla gerçekleştirilir.

İdare faaliyet raporu incelendiğinde; aşağıdaki tabloda belirtilen 2015 yılı performans programındaki bazı göstergelerin idare faaliyet raporunda yer almadığı dolayısıyla tutarlılık kriterini sağlamadığı tespit edilmiştir.

Performans Hedefi	Performans Göstergesi	Tutarlılık Değerlendirmesi
Yurtiçinde hizmet ulaştırdığımız vatandaşlarımızın sayısını artırmak ve onlara daha nitelikli din hizmeti götürmek.	Yurtiçinde Diyanet İşleri Başkanlığınca düzenlenen konferans, panel sempozyum vb. faaliyetlere katılımcı sayısı	Kılavuza göre, performans programında ve faaliyet raporunda sunulan hedef ve göstergeler arasında tutarlılık olması gerekmektedir; ancak performans programındaki bazı göstergeler idare faaliyet raporunda yer

Hizmet çeşidini ve veriliş şeklini toplumun farklı kesimlerine hitap edecek şekilde artırmak.	Web sitesinden faydalanan engelli vatandaş sayısı	almamakta dolayısıyla tutarlılık kriterini karşılamamaktadır.
	e- learning yöntemi ile Kur'an-ı Kerim eğitimi alan kişi sayısı	
İslam'ın bilimsel metodolojisine uygun dini bilgi üretmek, bunu içselleştirmek ve yaymak	Güncel dini sorunları konu alan tez sayısı	
	Personelle dini bilgi paylaşımına yönelik yapılan toplantı sayısı	
Başkanlığımızda hizmet verimliliği ve kalitesini artıracak yeni yönetim sistemi uygulamalarını kurmak ve geliştirmek.	Proje yönetimi konusunda eğitim alan personel sayısı	
İslâm'ın bilimsel temellerine dayalı bir İslâm anlayışı sunmak ve yaygınlaşmasına öncülük etmek.	Kullanılan sosyal ağ sayısı	

Kamu idaresi cevabında; "Performans programında yer alan; ancak faaliyet raporuna alınmayan söz konusu göstergelere ilişkin gerçekleştirmeler aşağıda tablo halinde eklenmiştir:

Performans Hedefi	Performans Göstergesi	Tutarlılık Değerlendirmesi
Yurtiçinde hizmet ulaştırdığımız vatandaşlarımızın sayısını artırmak ve onlara daha nitelikli din hizmeti götürmek.	Yurtiçinde Diyanet İşleri Başkanlığınca düzenlenen konferans, panel sempozyum vb. faaliyetlere katılımcı sayısı	Performans programı hedefi 4.000.000 iken gerçekleşme 1.906.098 ile %48'dir. Müftülüklerce gerçekleştirilen etkinliklere katılımcı sayısının net olarak tespit edilmesi mümkün olamamaktadır. Gösterge belirlendiği zamanda mevcut durum, var olan sağlıklı veriler doğrultusunda tespit edilmiştir. Bu nedenle, hedefler hatalı belirlenmiştir. 2016 yılından itibaren gerçekleştirilen faaliyetleri tespit için sadece Diyanet İşleri Başkanlığı Bilgi Yönetim Sistemi'ndeki (DİBBYS) güvenilir veriler kullanıldığından, gerçekleşme düzeyi bu seviyede gözükmemektedir.
Hizmet çeşidini ve veriliş şeklini toplumun farklı kesimlerine hitap edecek şekilde artırmak.	Web sitesinden faydalanan engelli vatandaş sayısı	Performans Programı hedefi 1.000 iken gerçekleşme 190.784 ile %19.078'dir. Hedeften sapma oranındaki büyük fazlalığın nedeni, performans hedefi belirlendikten sonra geliştirilen sayfaya engelliler tarafından büyük ilgi gösterilmiş olmasıdır.
	e- learning yöntemi ile Kur'an-ı Kerim eğitimi alan kişi sayısı	Performans Programı hedefi 1.500 iken gerçekleşme 11.146.765 ile %743.118'dir. Performans hedefi belirlendikten sonra "E-Learning Sistemi"nin yerine, daha ekonomik ve daha hızlı uygulanabilen "Kur'an-ı Kerim Portalı İnteraktif Elif

		Ba” uygulaması hayata geçirilmiştir. Bu uygulama, vatandaşların yoğun ilgisini çekmiş ve erişim sayısı da 11.146.765 olarak gerçekleşmiştir. Hedeften sapma oranındaki fazlalığın nedeni de budur.
İslam’ın bilimsel metodolojisine uygun dini bilgi üretmek, bunu içselleştirmek ve yaymak	Güncel dini sorunları konu alan tez sayısı	Performans programı hedefi 10 iken gerçekleşme 8 ile %80’dir. Din İşleri Yüksek Kurulu Uzman Yardımcılarına verilen tezler bu kategoride olup tezini teslim edebilecek durumdaki uzman yardımcılarının tamamı 8 olduğu için hedef gerçekleşmesi bu seviyede kalmıştır.
	Personelle dini bilgi paylaşımına yönelik yapılan toplantı sayısı	Bu göstergenin performans programından çıkarılması, sorumlu birim tarafından talep edilmiştir.
Başkanlığımızda hizmet verimliliği ve kalitesini artıracak yeni yönetim sistemi uygulamalarını kurmak ve geliştirmek.	Proje yönetimi konusunda eğitim alan personel sayısı	Bu göstergenin performans programından çıkarılması, sorumlu birim tarafından talep edilmiştir.
İslâm’ın bilimsel temellerine dayalı bir İslâm anlayışı sunmak ve yaygınlaşmasına öncülük etmek.	Kullanılan sosyal ağ sayısı	Performans programı hedefi 2 olup gerçekleşme de 2’dir. Gerçekleşme oranı %100’dür.

denilmektedir.

Sonuç olarak 2016 yılı denetimlerinde bu hususun dikkate alınması ve izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

C. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>